

Diarienummer: KS-2025/497

Handläggare: Dan-Erik Pettersson, ekonomichef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Mål och budget 2026 – ändringsbudget

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Ändringsbudgeten fastställs med följande innehåll:

- Resultat- och balansräkning, med ett budgeterat resultat på 16,8 miljoner kronor.
- Driftbudget och investeringsplan för kommunstyrelsen och nämnderna.

Sammanfattning av ärendet

Redan vid antagande av mål och budget i juni 2025 stod det klart att en ändringsbudget under hösten behöver arbetas fram för att hantera utfallet av äldreboendeupphandling och implementering av nya hyressättningsprinciper. Vidare har regeringen aviserat förslag i budgetproppen som påverkar kommunens ekonomi. I ändringsbudgeten hanteras dessutom en förändrad skatteprognos för 2026. Det finansiella målet är oförändrat 16,8 miljoner kronor eller 1,1 procent av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Ärendets uppkomst och historik

I juni 2025 blev upphandlingen av äldreboendeplatser färdig, utfallet blev bättre än förväntat och innebär att Socialnämnden kan lämna tillbaka delar av det tillskott som erhöles i ursprungliga budgetförslaget. Under sommaren har förvaltningen arbetat tillsammans med det kommunala fastighetsbolaget för att implementera nya hyressättningsprinciperna och analysera kapitalstrukturen inom koncernen. I ursprungliga budgetförslaget fanns bara en sänkt hyra för Utbildningsnämnden, det nya förslaget innebär förändringar som slår mot alla nämnder, men på olika vis och kommunbidraget behöver anpassats efter det. Den nya skatteintäktsprognosen i augusti behöver också hanteras, flera invånare möter upp ett bedömt sämre skattetillväxtutfall. Regeringen har presenterat en budgetpropp som även den får konsekvenser för kommunens budget. En ändringsbudget initieras därefter.

Rättslig utredning

Lagstöd

Kommunallagen reglerar att kommunfullmäktige ska besluta om budget och budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Interna styrdokument

Kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning är styrande för beredningen av budget och resursfördelning (volymuppräknings).

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Kommunfullmäktige har fastställt ett långsiktigt finansiellt mål för nyckeltalet justerat eget kapital som andel av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det ska uppgå till 40 procent. Eftersom det budgeterade resultatet är oförändrat har det ingen konsekvens för att uppnå god ekonomisk hushållning för 2026. Det årliga finansiella målet för resultatet för kommunkoncernen är att över tid uppnå 2 procents överskott av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Med beaktande av budgeterat förslag uppnås målsättningen fortsatt.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Det finansiella målet i förslaget till ändringsbudget är oförändrat 1,1 procent eller 16,8 miljoner kronor för kommande budgetår.

Finansieringen av budgeten sker i huvudsak från skatteintäkter, utjämning och statsbidrag. Skatteintäkterna baseras på antal invånare 1 november 2025, i budgetplanen var bedömningen 21450 invånare. Den inflyttning som varit under sommaren 2025 innebär att antalet invånare blir minst 75 personer fler (försiktighetsprincipen), ny bedömning är alltså 21525 invånare 1 november 2025.

Fler invånare betyder ökade skatteintäkter till kommunen, dock har SKR reviderat skattetillväxtprognosen i augusti mot bakgrund av den utdragna lågkonjunkturen. Detta tillsammans innebär ändå en positiv förändring netto, +2,2 miljoner kronor.

Bokslutsreglering, fler invånare bedöms också leda till en ökade kostnader i verksamheter. I kommunens ekonomiska modell erhåller exempelvis förskolan mer pengar om antalet barn är fler än budgeterat (och tvärtom), så kallad bokslutsreglering. Budgetposten erhåller +5 miljoner kronor som har varit tidigare års budgetnivå.

Finansiella poster, de finansiella intäkterna höjs genom ökade borgensintäkter +2,9 miljoner kronor. De finansiella kostnaderna minskas med -12,8 miljoner kronor eftersom ingen förändring av lånestrukturen föreslås i nuläget. Det beror på att nya regler införs för avdrag av negativa räntenetton från 1 januari 2026 som innebär en minskad skattekostnad för de kommunala bolagen. I det långa perspektivet finns möjlighet att göra ytterligare anpassningar för att optimera lånestrukturen. Summa nettoförändring finansiella poster +15,7 miljoner kronor.

Förändring i kommunstyrelsen och nämndernas kommunbidrag:

Kommunstyrelsen, ökade hyreskostnader inom fritid och kultur innebär att kommunbidrag tillförs i motsvarande omfattning. Totalt 7,4 miljoner kronor i tillskott för ökade hyreskostnader vilket främst beror på att en högre ränta får genomslag i hyreskontrakten.

Socialnämnden genomförde en upphandling av äldreboendeplatser under våren med tilldelning i juni månad. Utfallet av upphandlingen blev lägre än den budgeterade kostnaden med cirka +2 miljoner kronor. Nämndens hyreskostnader sjunker med 2,5 miljoner kronor, total görs ett avdrag med 4,5 miljoner kronor i kommunbidrag.

Utbildningsnämndens hyreskostnader minskar med cirka 10 miljoner kronor och kommunbidraget anpassas efter denna förändring. Den sänkta hyran är främst en konsekvens av hyresavtal som inte omförhandlats de senaste 15 åren. Den tidigare justeringen för förändrad kapitalstruktur reverseras samtidigt. Vidare föreslår regeringen förändringar i maxtaxan som innebär en lägre avgiftsintäkt för utbildningsnämnden. Detta ersätter regeringen kommunerna genom ett höjt anslag till statsbidraget Maxtaxa. I budgetförslaget föreslås att det riktade statsbidraget flyttas till Utbildningsnämnden från finansförvaltningen (Utbildningsnämnden får statsbidrag istället för kommunbidrag, förändring blir 4 miljoner kronor i minskat kommunbidrag). Summa förändringar Utbildningsnämnden 6 miljoner kronor i högre kommunbidrag och tillgodoräknande av riktat statsbidrag maxtaxa (minst 4 miljoner kronor årligen).

Investeringsplanen är uppdaterad för att förtydliga investeringsutgifter för investeringsprojekten fotbollsplan och stadspark för åren 2025-2026.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2025-09-18

Mål och budget 2026 – ändringsbudget 2025-09-18

Beslutet skickas till

Akten

Revisorer

Dan-Erik Pettersson
Ekonomichef

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐

Nej ☒

Ändringsbudgeten har ingen påverkan på barn.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒